

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 111/2015-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. marca 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Kiššom, Svätoplukova 1730/1, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 30 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 9/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. januára 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Kiššom, Svätoplukova 1730/1, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5

a čl. 30 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 9/2014.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite [v súčasnosti Národná kriminálna agentúra (ďalej len „vyšetrovateľ“)] ČVS: PPZ-252/BOK-BA-2011 z 15. novembra 2011 bolo sťažovateľovi v zmysle § 206 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona.

Uznesením Okresného súdu Bratislava 1 (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 591/2011 z 18. novembra 2011 bol sťažovateľ podľa § 72 ods. 1 písm. a) a ods. 2 Trestného poriadku vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku s tým, že väzba začala plynúť 15. novembra 2011 o 04.05 h. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 3 Tpo 94/2011 z 2. decembra 2011 zrušil uznesenie okresného súdu z 18. novembra 2011 a rozhodol o vzatí sťažovateľa do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku so začiatkom plynutia väzby 15. novembra 2011 o 04.05 h. Uznesením Špecializovaného trestného súdu Pezinok (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) sp. zn. Tp 32/2012 z 2. mája 2012 boli u sťažovateľa zmenené dôvody väzby na dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Väzba sťažovateľa bola počas prípravného konania, ako aj v priebehu konania pred súdom niekoľkokrát predĺžená.

Vyšetrovateľ listom z 12. marca 2012 označeným ako „*Upozornenie o zmene právnej kvalifikácie*“ v zmysle § 206 ods. 6 Trestného poriadku sťažovateľa upozornil, že skutok, pre ktorý bolo proti nemu vznesené obvinenie, sa bude v ďalšom konaní posudzovať ako obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona. Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) podal na sťažovateľa 10. mája

2013 na špecializovanom trestnom súde obžalobu vedenú pod sp. zn. VII/1 Gv 221/11 pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona a zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) Trestného zákona.

Rozsudkom špecializovaného trestného súdu sp. zn. PK 2 T 14/2013 z 26. mája 2014 bol sťažovateľ odsúdený pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov s výkonom trestu s minimálnym stupňom strázenia, trest prepadnutia majetku a bolo mu uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou. Proti rozsudku z 26. mája 2014 podali sťažovateľ i prokurátor.

Rozsudkom špecializovaného trestného súdu z 26. mája 2014 bolo konanie sťažovateľa v predmetnej veci prekvalifikované na zločin. Okresný súd ihneď po vyhlásení rozsudku špecializovaného trestného súdu z 26. mája 2014 v rámci hlavného pojednávania uznesením špecializovaného trestného súdu zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z 5. mája 2014 a v jeho odôvodnení uviedol: „*Obžaloba bola podaná na obž. [REDAKOVANÉ] za jeden obzvlášť závažný zločin a za dva zločiny, pričom súd uznal obžalovaného vinným z dvoch zločinov. Podľa § 76 ods.6 písm. b) Trestného poriadku celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie u neho presiahnuť tridsaťšesť mesiacov. Väzba obžalovaného [REDAKOVANÉ] začala plynúť od 15. 11. 2011 o 04.05 hod.*“

Najvyšší súd nariadil v predmetnej veci verejné zasadnutie vo veci odvolania prokurátora a obžalovaných pod sp. zn. 2 To 9/2014 na 25. až 27. november 2014.

Keďže maximálna lehota trvania väzby u sťažovateľa pri právnej kvalifikácii skutku v tom čase bola 36 mesiacov a táto lehota mu mala uplynúť 15. novembra 2014 o 04.05 h, obhajca sťažovateľa doručil do podateľne najvyššieho súdu 14. novembra 2014 o 11.10 h žiadosť o prepustenie sťažovateľa z väzby na slobodu z dôvodov uvedených v § 76 ods. 9 Trestného poriadku s poukazom na § 76 ods. 6 písm. b) Trestného poriadku. Na túto žiadosť odpovedal predseda senátu najvyššieho súdu v ten istý deň o 12.53 h podaním doručeným faxom obhajcovi sťažovateľa, v ktorom sa vyjadril, že z dôvodu podania odvolania proti rozsudku špecializovaného trestného súdu z 26. mája 2014 prokurátorom pre najvyšší súd neplatí povinnosť uvedená v § 76 ods. 9 Trestného poriadku.

Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd v konaní sp. zn. 2 To 9/2014 porušil jeho základné právo podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy tým, že ho v lehote 36 mesiacov ustanovenej § 76 ods. 3 písm. b) Trestného poriadku neprepustil z väzby na slobodu do 15. novembra 2014 do 04.05 h a nedodrжал ustanovenie § 76 ods. 9 Trestného poriadku.

Následne bol sťažovateľ rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 To 9/2014 z 26. novembra 2014 uznaný vinným zo zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov a 6 mesiacov s výkonom trestu s minimálnym stupňom stráženia a bolo mu uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou, avšak uvedený rozsudok mu do dňa podania tejto sťažnosti nebol doručený.

Sťažovateľ v argumentácii uviedol, že v prípade, ak by bol z väzby na slobodu prepustený v zákonnej lehote ustanovenej § 76 ods. 3 písm. b) Trestného poriadku, mohol požiadať o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody počas jeho pobytu na slobode, pretože v čase vyhlásenia právoplatného rozsudku najvyššieho súdu z 26. novembra 2014 so započítaním svojej väzby vykonal už 2/3 trvania trestu ustanovenú § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, a v prípade kladného rozhodnutia o jeho žiadosti

o podmienené prepustenie by už do výkonu trestu nemusel nastúpiť. Avšak v dôsledku postupu najvyššieho súdu takúto možnosť nemal, resp. takáto možnosť mu bola odňatá.

Uvedeným postupom najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi odňaté aj právo zúčastniť sa komunálnych volieb, ktoré boli vyhlásené na 15. november 2014, a došlo tak k porušeniu jeho práva zúčastňovať sa na správe vecí verejných priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov podľa čl. 30 ods. 1 ústavy.

V súčasnosti je sťažovateľ stále vo výkone trestu odňatia slobody v [REDAKOVANÉ], pretože Okresný súd Trnava dosiaľ nenariadil pojednávanie na prerokovanie a rozhodnutie jeho žiadosti o prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorú podal 27. novembra 2014.

Na základe uvedeného sťažovateľ ústavný súd požiadal, aby o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 9/2014 nevydaním písomného príkazu na prepustenie sťažovateľa z väzby na slobodu v lehote do 15. 11. 2014 do 04.05 hod. porušil základné práva sťažovateľa zaručené v čl. 17 ods. 2 a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 9/2014 nevydaním písomného príkazu na prepustenie sťažovateľa z väzby na slobodu v lehote do 15. 11. 2014 do 04.05 hod. porušil politické práva sťažovateľa zaručené v čl. 30 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 4 000 €..., ktoré mu je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný zaplatiť náhradu trov konania sťažovateľa v sume 226,52 € na účet jeho právneho zástupcovi... do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii ústavného súdu, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný súd“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namieta porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 30 ods. 1 ústavy postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 9/2014. K namietanému porušeniu uvedených práv sťažovateľa malo dôjsť v dôsledku toho, že najvyšší súd nevydal písomný príkaz na prepustenie sťažovateľa z väzby na slobodu v lehote do 15. novembra 2014 do 04.05 h, následkom čoho sťažovateľ nemohol realizovať ani svoje aktívne volebné právo.

Podľa § 306 ods. 1 a 2 Trestného poriadku opravným prostriedkom proti rozsudku prvého stupňa je odvolanie. Odvolanie má odkladný účinok.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 76 ods. 2 Trestného poriadku o väzbe koná a rozhoduje súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, ktorý nie je pri vymedzení dôvodov väzby návrhom prokurátora viazaný.

Podľa § 76 ods. 6 písm. c) Trestného poriadku celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť štyridsaťosem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

Podľa § 76 ods. 8 Trestného poriadku ak je obvinený v tom istom konaní stíhaný za viac trestných činov, na určenie lehoty uvedenej v odseku 6 je rozhodujúci čin najprísnejšie trestný.

Podľa § 10 ods. 15 Trestného poriadku trestné konanie je konanie podľa tohto zákona, trestné stíhanie úsek od začatia trestného stíhania až do právoplatnosti rozsudku, prípadne iného rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu vo veci samej a prípravným konaním sa rozumie úsek od začatia trestného stíhania do podania obžaloby, návrhu na schválenie dohody o uznaní viny a prijatí trestu (ďalej len „dohoda o vine a treste“) alebo právoplatnosti rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní vo veci samej.

V predmetnej veci bola obžaloba proti sťažovateľovi podaná za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona a zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) Trestného zákona. Celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin, podľa § 76 ods. 6 písm. c) Trestného poriadku nesmie presiahnuť štyridsaťosem mesiacov.

V danom štádiu konania vo veci sťažovateľa bol na rozhodovanie o jeho väzbe po podaní odvolania prokurátorom proti rozsudku špecializovaného trestného súdu z 26. mája 2014 príslušný najvyšší súd. Z hľadiska posúdenia zákonnosti trvania väzby sťažovateľa najvyšší súd správne posúdil, že predmetom uvedeného trestného konania sú skutky špecifikované v obžalobe, resp. skutky, z ktorých bolo proti nemu vznesené obvinenie, keďže rozsudok špecializovaného trestného súdu z 26. mája 2014 z dôvodu odvolania podaného prokurátorom nenadobudol právoplatnosť (zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľa o tejto skutočnosti vyrozumel najvyšší súd vo svojej odpovedi na jeho žiadosť o prepustenie zo 14. novembra 2014 o 12.53 h, pozn.). Vzhľadom na uvedené bol pre určenie celkovej lehoty väzby sťažovateľa v súlade s § 76 ods. 8 Trestného poriadku rozhodujúci čin najprísnejšie trestný, ktorý bol v jeho prípade kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin, pri ktorom je celková lehota trvania väzby stanovená na štyridsaťosem mesiacov. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že uvedeným postupom najvyššieho súdu k porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 30 ods. 1 ústavy postupom najvyššieho súdu nemohlo dôjsť.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. marca 2015